

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

[De Natvrali Ex Vngvivm Inspectione Praefagio comment.]

Baldi, Camillo

[Bononiae], 1629

Quid indicent aliæ tactiles differentiaë. [Cap. XIII.]

urn:nbn:de:hbz:466:1-13286

tentiæ assentiunt etiam diuina eloquia, quæ dicunt, si cum bono versaberis bonus eris, si cum prauo peruerteris. Sicuti fumanti candelæ facillime ignis accenditur, ita puerorûm ætas mores, & actiones, quas facere viderit, etiam si non advertat imitatur; Imitatio enim est species quædam perfectionis nostri intellectus tentantis de illa sua pura potentia ad aliquem actum exire. Quod igitur eadem contumelia vehemèter hic irascatur, alter rideat, causa est diuersa dispositio, aut habitus, sensim, & sine sensu generatus. Non ob id tamen negarem quin temperamento aliquid, non tamen omnia, sint concedenda.

Quid alia tactiles unguium indicent differentia.

Cap. X . I I I .

SEd iam ad partem alteram suscepti negocij, aut ioci reuertamur, & quid de vnguibus dixerint chyromantæ duris, atq; mollibus, referamus, ab his tamen non expectanda est suorum dictorum confirmatio, quoniam neque rationem, neq; experienciã habent, quibus sua placita adstruant; Hæc autem à me afferuntur, vt ab horû superstitionibus, & præstigijs animi nostri soluãtur, ne vè relicta luce tenebras amplectamur. Duros vngues aiunt esse proprios hominum obstinatorum, & crudelium, quodque erunt homicidæ, & præcipue sæuiet in vxores, fratres, & domesticos, quod mortem violentam subibunt, quod latrôcinia exercebunt; Quod sunt impij, & parum admodum religiosi, quales dicunt esse pyratas, & maritimos milites; si molles fuerint vngues in masculo, præ posteræ libidini daait operam, si fuerit mulier, impudica fiet meretrix, & à propinquis, suam turpitudinem pati non potentibus occidetur, multos illa habebit amâsios, multos amabit, & propter suam lasciuiam ad inopiam redigetur, sapissimæque decipietur, neminem amabit pudice, non filios non fratres, non maritos, quos putabit propter sua vitia sibi infestos; Hæc illi nullam rationem

tionem adhibentes pro certis asserunt; Si autem physico, aut physiognomo, rationem audienti, raritas, & tenuitas vnguium, aut his opposita se se obtulerint; item acumen, vel obtusitas, suis innixi principijs aliquid forte dicere poterunt; Raritas, & tenuitas dominantis flauæ bilis in corporis temperie sunt indica, tendines igitur rari, & tenues, propter raritatem multos admittunt spiritus, quare in principio actionum ad agendum sunt paratissimi, at cito deficient; propter raritatem enim facile labuntur ab euntibus spiritibus membra concidunt, & vis omnis resoluitur; propter raritatem, ijdem indicant cerebri tenuem esse materiam, & apprime mollem, aptissimam igitur ad patiendum, igitur horum exquisitus erit sensus, & mens apta ad intellectiones, & scientias, nam, & caro erit mollis, quæ ut ait Aristoteles significat mentis aptitudinem; ijdem etiam prompti ad iram erunt, qui tamen facile placentur, qualem, putandum est, fuisse Horatium qui aiebat, se irasce celerem, tamen ut placabilis esset; Crassi vngues, & densi oppositum designabunt, & melancholiam dominari per se ferunt. Crassumque sanguinem, & substantiam cerebri, crassiorum esse, quare & rude arguit ingenium, & durum, etiam hominem ad parendum potius, quam ad imperandum natum, qui facile decipi possit, non admodum iracundum, sed si irascatur, diurnam seruet iram, materia enim dura difficile externas suscipit impressiones, susceptas diurno retinet tempore; Notandum tamen dispositiones, & qualitates melancholix adeo esse diuersas, ut difficile sit illius species, & omnes effectus recensere; & profecto videtur esse omnino terræ similem, nam ut multæ sunt species terræ, quarum aliæ sunt fertiles, aliæ steriles, nigræ, albæ, rubræ, falsæ, omni sapore carentes, arenosæ, limosæ, & aliæ, atque aliæ, ita vix poterit effectus melancholicos aliquis toto vitæ tempore suæ enumerare, si linguæ centum sint, oraque centum, ferreaq; vox, (ut ait Virgil.) posset omnes delirij comprehendere species, quas humor hic pro sua diuersa dispositione,
& ha-

& habitudine quam habet cum alijs, causat, omnes delirant, qui aliquantisper, & aliquando à recto limite rationis recedunt. At puto nullos esse, quibus aliquando non acciderit errare, cum sciamus etiam iustos, bonos & prudentes septies in die cadere. Asperos voco vngues quos si tetigeris, scabrosos senties, & similes ligno male dolato, in his apparet existere aquam terræ mixtam à calore passam, sic enim fit in corporibus similaribus scabrositas, cum pars superior luti inæqualiter à calore patitur. Quod si asperitas inæqualitatem caloris arguit in agendo, & vires non erunt sibi dissimiles, quæ à tendinū pendent natura, & cerebrum, quod originem diximus nervorum, luis scabrositatis partem non parvam habere probabile est, & si scabrosum, & inæquale fuerit cerebrum, homo non sibi constabit, & irresolutus erit in suis actionibus, & orationibus, & magnam difficultatem in explicandis suis conceptibus sentiet, neque minus difficultatis experietur in intelligendo ea, quæ ab alijs dicentur, differunt enim inter se parum, ingenium rude, & asperum, sicuti etiam similia sunt crassa, & obtusa ingenia, in quibus neque iudicium est, neque perspicacia vlla; Aspero lenigatum opponitur, quod mollitiem, & æqualitatem præ se fert, qualem in elaborato videmus ebore, foeminarum hi sunt vngues, & hominum, qui molles habent carnes, & miti sunt ingenio præditi, & sibi constantes, cordati & viri qui possint obire munia recto more, nam sunt amabiles, & boni viri, mollities enim, & læuitas hæc nascitur à sanguine cum mediocri pituita, & ea naturali, commixto, aerem enim referre, & aquam dicimus hos duos naturales humores, hæc duo elementa cum miscentur, vt apparet in bullis, & fluctibus faciunt rem æqualem, & læuigatam. Vnde etiam hæc de causa noctu videmus lucere ligna putrida, quoniam non parum aeris cum aqua illi albo ligno super est positum, cuius indicium est, quod cum siccatur lumen deficit, fragilia sunt, quæ facile in partes separantur, id accidit dupliciter, aut quoniam multa humiditas est in eo corpore,

pore,

pore, quæ exacte à calore fuerit sicci partibus admixta, facile igitur pars ab altera parte recedit, sic Virg. fragiles vocat ramos, qui lentis, vt salicis, & viburni, opponuntur; lenta enim ista ligna sunt, quoniam quamuis cedant, & in omne latus torqueantur, non tamen franguntur, neque pars partem deserit, at fragile lignum est quod frangitur facile, quod verò in plurimas partes percussum diuiditur friabile vocatur, vt vitrum, & testæ terræ, & fœtilia; Aut fragilia sunt, quæ minimum habent humiditatis, & propterea facile franguntur, sic chalybs cum valde purgatus est, quoniã minimum habet in se humidi continuantis maxime frangitur. Cum ergo multam siccitatem in tendine, & neruo monstræt huiusmodi vngues, nõ ab re hos homines duri ingenij dicemus, & qui vix à quoque persuaderi possint ad sentiendum, & agendum, quæ illis etiam rationabiliter conducunt, malluntque mori, & pessima pati, quam de sua decedere opinione; & fragiles qui vngues habent, cerebrosi proprie vocantur, habent etiam fragiles corporis vires, neque enim multum laboris, & diu sustinere possunt, hæc & huiusmodi de vnguibus cum causas perscrutamur, possunt præfagiri; Ast chyromantæ leuium vnguium, & foeminilium homines vocant astutos, infideles, proditores, furaces mendaces, & quibus nihil credi possit. At quorum asperos vident vngues, illos putant viros pessimos, & qui ab omnibus, propter sua scelera odio habeantur, etiam si illis aliqua vmbra rationis in esse videatur. Sed quando homines læuium vnguium, propterea quod proditores erunt, debeant capite plecti, & quod semper facient finem infelicissimum; hoc profecto ridiculum est, neque in se rationem vllam habet; similiter cum aiunt illos esse aleatores, & qui secum ludentes decipiant & quod quamuis iniuste, multum lucrabuntur, egebunt tamen; profecto non est quod acquiescat intellectus vllus; Legi apud quosdam referentes mores hominum, qui antipodes sunt Italiae, & Siciliae; eos (aiunt) nudos incedere, & regionem illam siluosam, & montuosam, agresté, & longe fri-

ge frigidiorē, quam sint montana Italiae, quamuis ibi polus antarticus non eleuetur amplius 42. & 44. gradibus, legi inquam, eos homines esse agrestes, ab omni mansuetudine, atque humanitate remotos, nullas colere societates, solitarios viuere, cum mulieribus quæ sibi occurrunt congre-
di, nulla coniunctionis, aut consanguinitatis habita ratio-
ne, eosdem ferocissimos esse, vnguibus, & dentibus inter se
pugnare; carnes crudas, tum ferinas, tum humanas edere; ex
quibus, si vera sunt, inferre forte licebit; loci, coelique oppo-
sitam naturam, ac dispositionem aliquid valere ad oppositā
inclinationem, in his qui ibi nascuntur inducendam, sic di-
cunt Elephantēs Africanos timere valde Aethiopicos, ne-
que id alia ratione præterquam natalis soli euenire; Quæ
si vera sunt dicemus locum, & cibum nescio quid inclina-
tionis in nobis generare, sed non apparent hæc inclinatio-
nes, nisi data occasione exerceantur, & operatione ad actum
perducantur; Quod accidit sodalitijs, legibus, & ordina-
tionibus sapientum, quibus docentur homines viuere sua-
uiter, & benigne; Pariter colligere possumus hos omnes
cum acutissimos habeant vngues, & quibus in pugnis vtan-
tur, apud illos nihil chyromantiam valere, & concluden-
dum erit eosdem à stellis fuisse desertos, cum omnes inter se
sint æquales, nemo diues, nemo rex, aut Princeps nisi qui ro-
bustior, & valentior, hic enim cum se se offert occasio, aut
quæsito cibo, aut vita alium priuat; hæc igitur ex qualitati-
bus tangibilibus, non primis tamen, dicta sint accidere ho-
minibus nostrarum regionum.

De notis à quantitate deductis. Cap. XIV.

Quantitas extensionem significat, & id omne cuius
pars est extra partem, siue pars parti sit coniuncta, si-
ue separata quantum est; quare duæ sunt quætitatis species.
Quorum igitur vngues magni sunt, contingit etiā magnos
esse digitos; magnos tédines, & magna ossa, & propter hoc
à pri-